

ÇÖZÜMLER

1. İlk boşlukta, organ değiştirme düşüncesi ve bu konudaki deneysel girişimlerin geçmişinin çok eski olduğu anlatılmaktadır. Bu anlamı karşılayan kalıplaşmış kullanım “çok eskilere dayanıyor”dur. İkinci boşlukta ise organ naklinin gerçek tarihinin son 60-70 yıllık dönemi içine aldığı belirtilmektedir. Bu nedenle “son 60-70 yılı kapsamak” sözü kullanılmalıdır.

A seçeneğindeki “tarihçesi ... gösteriyor”, C seçeneğindeki “tarihçesi ... düşündürüyor” ve D seçeneğindeki “tarihçesi ... takip ediyor” ifadeleri anlam bakımından uygun değildir. E seçeneğinde ise deneysel girişimlerin “çok eskilere işaret etmesi” bağlama uygun bir kullanım oluşturmaz.

Cevap: B

2. Parçada romanın “yaşayan, değişen, binbir kılığa giren” bir tür olduğu belirtilmiş; bu nedenle onu kesin ve değişmez bir tanımla sınırlandırmanın anlamsız olduğu vurgulanmıştır. Altı çizili söz, romanın sürekli değişen ve dönüşen yapısından dolayı tek bir tanıma sığdırılamayacağını anlatmaktadır.

A seçeneğinde eleştirmenlerin aklının karışmasından söz edilmemiştir. B seçeneğindeki nesnel ölçütlerle tanımlama düşüncesi parçaya aykırıdır. D seçeneğinde ansiklopedinin yaklaşımının doğruluğu değil, romanı tanımlamanın gereksizliği üzerinde durulmuştur. E seçeneğinde ise tanımlamanın imkânsızlığı, kavramın bilinmesine bağlanmıştır oysa parçada asıl neden romanın dinamik yapısıdır.

Cevap: C

3. Tanım, bir varlığın ya da kavramın ne olduğunu belirten cümledir. V. cümlede sanatçının kim olduğu, “Duygularıyla yaşayan, üretmek için duygulanmayı bekleyen insandır sanatçı.” sözüyle açıklanmıştır. Bu nedenle V. cümlede tanım yapılmıştır.

I. cümlede sanat eserinin kalıcı olma koşulu, II. cümlede kısa ömürlü eserlerin durumu, III. cümlede okurun eserde kendisini bulma isteği, IV. cümlede ise görünüş ve gösterişten kurtulamayan sanatçılara yönelik bir değerlendirme anlatılmıştır.

Cevap: E

4. Cümlede kitapların, insanın daha önce fark etmediği yönlerini tanımasını sağladığı anlatılmaktadır. “Hiç karşılaşmadıkları kendileriyle konuşmak” sözü, kişinin kitaplar sayesinde kendi iç dünyasının bilinmeyen taraflarını keşfetmesi anlamına gelir.

A seçeneğinde hayal gücünün gelişmesi, B’de farklı yaşamları tanıma, C’de yalnızlığın giderilmesi, D’de ise beklentilerin gerçekleşme umudunun artması söz konusudur. Bunların hiçbirisi insanın kendisini keşfetmesi düşüncesini tam olarak karşılamaz.

Cevap: E

5. II numaralı “keşfedilmeyi” sözcüğünde birden fazla ses olayı vardır:

- keşif + etmek → keşfetmek: Ünlü düşmesi gerçekleşmiştir.
- keşfet- + -il → keşfedilmek: “t” ünsüzü “d”ye dönüşerek ünsüz yumuşaması olmuştur.

Diğer sözcüklerden “Türkçe”de ünsüz benzeşmesi, “adedi” ve “sebebi” sözcüklerinde ünsüz yumuşaması vardır. “Yetkin” sözcüğünde ise ünsüz benzeşmesi vardır.

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

6. Cümlelerin yüklemi “belirtir” sözcüğüdür. Yükleme yöneltilen sorularla ögeler şöyle bulunur:

- **Belirten kim?** → *Yazar* → **Özne**
- **Yazar neyi belirtir?** → *Tüm amacının unutulmaya yüz tutmuş bir dili yeniden gün yüzüne çıkarmak olduğunu* → **Belirtili nesne**
- **Nerede belirtir?** → *Eserinin başında* → **Yer tamlayıcısı**
- **Nasıl belirtir?** → *Açık yüreklilikle* → **Zarf tümleci**
- **Yüklem:** *belirtir*

Dolayısıyla cümlelerin öge sıralaması **özne – belirtili nesne – yer tamlayıcısı – zarf tümleci – yüklem** biçimindedir.

Cevap: A

7. Numaralanmış sözcüklerin aldığı çekim ekleri şöyledir:

- **yörüngesine:** *yörünge-si-ne* → iyelik eki + yönelme hâli eki
- **amacına:** *amaç-ı-n-a* → iyelik eki + yönelme hâli eki
- **üzerlerinde:** *üzer-ler-i-n-de* → çoğul eki + iyelik eki + bulunma hâli eki
- **dünyamızdan:** *dünya-mız-dan* → iyelik eki + ayrılma hâli eki
- **görüntüyü:** *görüntü-y-ü* → yalnızca belirtme hâli eki almıştır. Buradaki “y” kaynaştırma ünsüzüdür, ek değildir.

Bu nedenle tek bir çekim eki alan sözcük “görüntüyü”dür.

Cevap: E

8. Numaralanmış sözcüklerin türleri şöyledir:

- **berrak (I):** “Dere” ismini nitelediği için **sıfattır**.
- **sürekli (II):** “Gördüğü” fiilini zaman bakımından belirttiği için **zarftır**.
- **için (III):** Sözcükler arasında amaç ilgisi kurduğu için **edattır**.
- **birine (IV):** “Ekran koruyuculardan herhangi biri” anlamında kullanılmış, bir ismin yerini tuttuğu için **belgisiz zamirdir**.

Sıralama **sıfat – zarf – edat – zamir** şeklindedir.

Cevap: B

9. Numaralanmış sözcükler incelendiğinde:

- **yaparken (I):** “-ken” eki aldığı için **zarf-fiildir**.
- **demirledikleri (II):** “-dik” ekiyle kurulmuş ve “kıyı” sözcüğünü nitelediği için **sıfat-fiildir**.
- **karıştırarak (III):** “-arak” eki aldığı için **zarf-fiildir**.
- **yakar (IV):** Kip ve kişi anlamı taşıyan çekimli fiildir, **fiilimsi değildir**.
- **toplanmaya (V):** “-ma” isim-fiil ekini aldığı için **isim-fiildir**.

Bu nedenle fiilimsi olmayan sözcük “yakar”dır.

Cevap: D

10. I numaralı “gerçek üstü” sözü yanlış yazılmıştır. “Gerçeküstü”, “gerçeğin sınırlarını aşan” anlamında kalıplaşmış bir birleşik sözcük olduğundan **bitişik yazılmalıdır**.

Diğer numaralanmış sözlerin yazımı doğrudur:

- **başyapıt** → bitişik yazılır.
- **yurtsever** → bitişik yazılır.
- **arka planda** → ayrı yazılır.
- **birdenbire** → bitişik yazılır.

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

11. “Şu üç şeye âşığım” ifadesinden sonra açıklama ve örnekler sıralandığı için **iki nokta** kullanılmalıdır. Sıralanan “insana, tabiata, şiire” sözcükleri birbirinden **virgülle** ayrılır. “Şiire” sözcüğünden sonra cümle tamamlandığı için **nokta**, “Bu aşktır insanı diri ve dinç tutan” cümlesinin sonuna da **nokta** getirilmelidir.

Doğru sıralama:

(:) (,) (,) (.) (.)

Cevap: B

12. Parçanın I, II, III ve V. cümlelerinde “**Komşunu sev.**” ilkesinin **toplumsal yaşam açısından önemi ve gerekliliği** üzerinde durulmaktadır. IV. cümlede ise komşuyu sevmenin gerçekte insanın kendi benliğini sevmesi olduğu ileri sürülerek konu **bireysel ve psikolojik bir yoruma** kaydırılmıştır. Bu nedenle IV. cümle düşüncenin akışını bozmaktadır.

Cevap: D

13. Cümlelerin anlamlı sıralaması şöyledir:

IV → II → V → I → III

Önce IV. cümlede, tıbbi cihazların pillerinin ameliyatla değiştirilmesi sorunu açıklanır. II. cümledeki “**bu soruna**” sözü IV. cümleye gönderme yapar ve geliştirilen yeni pil tanıtılır. V. cümlede “**bu pil**” denilerek söz konusu pilin özellikleri belirtilir. I. cümledeki “**Ancak**” bağlacıyla pilin enerjisinin henüz yeterli olmadığı söylenir. III. cümlede ise bu yetersizliğin giderilmesi durumunda ortaya çıkabilecek sonuç açıklanır.

Bu sıralamaya göre baştan dördüncü cümle I'dir.

Cevap: A

14. Parçada Taylandlıların sokak yemeklerini tercih etme nedenleri “**daha ucuz, daha çeşitli, daha lezzetli**” ifadeleriyle açıklanmıştır. Bu üç özellik, sokak yemeklerinin tercih edilmesinde birden fazla etkenin rol oynadığını göstermektedir.

B seçeneğinde ülkenin tarihî özelliklerinden, C seçeneğinde geleneksel ve modern yöntemlerin birlikte kullanılmasından, D seçeneğinde turizme sağlanan ekonomik katkıdan, E seçeneğinde ise ülkenin dünya çapındaki tanınırlığından söz edilmemiştir.

Cevap: A

15. Parçada Hopi Kızılderililerinin atalarının Dünya dışından geldiğine, evrenin titrettiğine, yıldızlarda yaşam bulunduğuna ve mavi bir yıldızın Dünya’da büyük değişikliklere yol açacağına inandıkları belirtilmiştir. Bu düşünceler, onların Dünya’yı ve geleceği **olağanüstü olay ve inanışlarla açıklamaya çalıştıklarını** göstermektedir.

A ve D seçeneklerinde Mayalarla kültürel etkileşim kurduklarına dair bilgi yoktur. B seçeneğinde gizemleri gerçekten ortaya çıkardıkları, E seçeneğinde ise diğer medeniyetlerden üstün oldukları söylenmektedir; parçada bu yargılara ulaşılamaz.

Cevap: C

16. Parçada Sümerlerin geliştirdiği yerleşik tarımın; **karmaşık şehir hayatını, devlet örgütünü ve iş bölümünü** ortaya çıkardığı belirtilmiştir. Boşluktan sonraki cümlede ise uygarlık tarihinin Sümerlerle başladığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu iki düşünceyi birbirine bağlayan en uygun ifade, söz konusu ekonomik ve siyasi düzenin günümüz medeniyetinin temeli olduğunu belirten A seçeneğidir.

B seçeneğinde güncel tarım politikalarına, C’de Mezopotamya’nın toprak verimliliğine değinilmiştir; bunlar parçanın ana düşüncesini tamamlamaz. D seçeneği kentleşmeyi tek başına öne çıkarırken E seçeneği avcılık ve toplayıcılıkla ilgili parçadan çıkarılamayacak kesin bir yargı içerir.

Cevap: A

17. Parçada Pisagorcuların müziği yalnızca bir eğlence aracı olarak görmedikleri; müziğin **evrenin düzenini anlamada, matematiksel formüller geliştirmede, gezegenlerin hareketlerini açıklamada ve insan psikolojisini olumlu yönde etkilemede** rol oynadığına inandıkları anlatılmıştır. Bu nedenle müziğin birçok alanda işlevi olduğunu düşündükleri söylenebilir.

A seçeneğinde çeşitli disiplinleri gerçekten geliştirdikleri, B’de müziği iletişim aracı olarak gördükleri, C’de müziğe kutsallık yükledikleri, E’de ise doğanın müzikle canlandığını düşündükleri belirtilmektedir. Parçada bu yargılar yoktur.

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

18. Araştırmada yeşil alanlara yakın yaşayan kent sakinleriyle diğer insanlar;

- **stres düzeyi** bakımından karşılaştırılmıştır: Stresten daha az şikâyet ettikleri ve stres hormonu oranlarının farklı olduğu belirtilmiştir.
- **hastalığa yakalanma riski** bakımından karşılaştırılmıştır: On beş farklı hastalığın görülme ihtimalinin daha düşük olduğu söylenmiştir.
- **yaşam süresi** bakımından karşılaştırılmıştır: Erken ölüm oranındaki farklılığa değinilmiştir.
- **spor yapma imkânı**, sağlıklı olmanın muhtemel nedenlerinden biri olarak değerlendirilmiştir.

Parçada kent sakinlerinin yeme içme alışkanlıklarıyla ilgili herhangi bir karşılaştırma veya değerlendirme yapılmamıştır. Bu nedenle doğru cevap E'dir.

Cevap: E

19. Parçada insanın günlük yaşamda yaptığı etkinliklerin duygularla bağlantı kurulmadığında anlamsızlaştığı; olumlu ya da olumsuz duyguların insanı harekete geçirerek mücadeleye yönelttiği anlatılmaktadır. Bu nedenle günlük etkinliklere anlam kazandıran ve insanları harekete geçiren unsurun **duygular** olduğu söylenebilir.

B seçeneğinde yalnızca olumlu duygular üzerinde durulmuştur; parçada olumlu ve olumsuz duygular birlikte ele alınmıştır. C'de hayatın yalnızca olumsuzlukları aşma çabası olduğu, D'de duygusuzluğun hata yapmaya yol açtığı, E'de ise etkinlikleri tekrarın anlamlı kıldığı belirtilmiştir. Bu yargılar parçada yoktur.

Cevap: A

20. Yazar, öykülerini dostlarıyla paylaştığında onların olumlu yorumlarıyla karşılaşmış; bu **yüreklendirmenin ardından** öykülerini çeşitli dergilere göndermeye cesaret etmiştir. Buna göre yazarın eserlerini yayımlatıp görünür hâle getirmesinde yakın çevresinin desteği etkili olmuştur.

A seçeneğinde öykülerin kitap hâlinde yayımlandığına, B'de eleştiriler üzerine yeniden yazıldığına dair bilgi yoktur. D seçeneğinde öz güven eksikliğini giderdiği söylenmiştir ancak parçada yalnızca cesaretlendirildiği belirtilmiştir. E seçeneğinde ise öykülerin aynı zamanda yayımlanması için özel bir çaba gösterildiği söylenmektedir, bu durum tesadüfen gerçekleşmiştir.

Cevap: C

21. Parçada sepak takrawın futbol ve voleybola benzeyen yönleri açıklanmış ancak bu benzerliğin sporun yaygınlaşmasını engellediğine dair herhangi bir bilgi verilmemiştir. Aksine oyunun günümüzde Malezya, Tayland, Filipinler ve Endonezya'da yaygın olarak oynandığı belirtilmiştir.

Diğer seçeneklere parçada değinilmiştir:

- Adı, Malezya ve Tayland dillerindeki iki sözcükten oluşur.
- Zamanla yeni kurallar eklenerek oynanışında değişiklikler yapılmıştır.
- Belirli aralıklarla düzenlenen Krallık Kupası'nın bir parçasıdır.
- Güneydoğu Asya'da ortaya çıkmış ve günümüzde ulaşmıştır.

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

22. Parçada bir Çinlinin, söylediğinin karşısındaki kişi tarafından tam olarak anlaşılmadığını fark ettiğinde sözlerini avuç içine parmağıyla çizdiği belirtilmiştir. Buradaki amaç, sözlü anlatımla giderilemeyen anlaşılma sorununu **görsel bir anlatımla aşmaktır**.

A seçeneğinde Çince sözcüklerin hecelenemediğini öğretme, B'de dilin söz varlığını vurgulama, C'de Çincenin zor bir dil olduğu düşüncesini değiştirme, D'de ise karşıdaki kişiye yakınlık gösterme amacı vardır. Parçada bunlardan söz edilmemiştir.

Cevap: E

23. Parçada Çinlinin, kullandığı simgenin karşısındaki kişi tarafından **tam olarak anlaşılıp anlaşılmadığını** düşündüğü belirtilmiştir. Bu durum, konuşanın karşısındaki kişinin anlama ve kavrama gücü konusunda tereddüt yaşamasına neden olmaktadır.

A seçeneğindeki heceleme özelliği gerilimin nedeni değildir. B'de iletişimin uzun sürmesinden, C'de simgelerin olumlu veya olumsuz anlam taşımasından, D'de ise insanların niyetlerini anlatamamasından söz edilmemiştir.

Cevap: E

24. Parçada Füzûzan'ın 1970'li yıllarda **“yeni bir soluk, yeni bir renk ve yeni bir bakış”** getirdiği belirtilmiştir. Bu sözler, yazarın dönemindeki edebiyata özgün ve yenilikçi eserler kazandırdığını göstermektedir. Bu nedenle 1970'li yıllar, **“Türk edebiyatının Füzûzanlı yılları”** olarak nitelendirilmiştir.

A seçeneğinde geniş bir okur kitlesine ulaşmasından söz edilmemiştir. B seçeneğindeki farklı türlerde eser verme, yalnızca sanat hayatının genel bir özelliğidir. C seçeneğinde hayatın içinden beslenmesi anlatılsa da yılların onun adıyla anılmasının temel nedeni bu değildir. E seçeneğindeki çağına ayna tutma yargısı da parçada açıkça verilmemiştir.

Cevap: D

25. Altı çizili **“yüreği acıdan kabarmış ve ondan sonra da yükünü boşaltmaya çalışan birinin enerjisi”** sözleriyle Füzûzan'ın uzun süre biriktirdiği acı ve olumsuzlukları eserlerine aktararak anlatmaya çalışması ifade edilmiştir. Yazarın 1970'li yıllardaki yoğun üretkenliği de bu çabayla ilişkilendirilmiştir.

A seçeneğinde hayal ile gerçeği birleştirme, C'de okuru kötümserlikten uzaklaştırma, D'de sanat görüşlerini aktarma anlatılmaktadır. E seçeneğinde ise sanat hayatında karşılaştığı engellerden söz edilmiştir; parçada böyle bir sınırlama yoktur.

Cevap: B

26. Parçada kullanılan anlatım özellikleri şöyledir:

- **Örnekleme:** *Parasız Yatılı, Kuşatma, Benim Sinemalarım* eserleri örnek verilmiştir.
- **Mecazlı söyleyiş:** “Hayatın kendisinden beslenmek”, “kurmacanın içine serpiştirmek”, “yüreği acıdan kabarmak”, “yükünü boşaltmak” ve “yeni bir soluk getirmek” ifadeleri mecazlıdır.
- **Karşılaştırma:** 1970'li yılların Füzûzan'ın **“en verimli dönemi”** olduğu söylenerek bu dönem diğer dönemlerle karşılaştırılmıştır.
- **Gerekçeleştirme:** 1970'lerin neden “Füzûzanlı yıllar” olarak adlandırıldığı, yazarın edebiyata yeni bir soluk, renk ve bakış getirmesine bağlanmıştır.

Parçada bir yargının gerçekleşmesi herhangi bir koşula bağlanmamış, yani **koşul öne sürülmemiştir**.

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

27. II ve III

	Samsun	Trabzon
1	C - D	
2		B - E
3	E - B	
4		A
5		F
6	D - C	

Cevap: E

28. A ve C

	Samsun	Trabzon
1	C - D	
2		B - E
3	E - B	
4		A
5		F
6	D - C	

Cevap: A

29. I ve II

	Samsun	Trabzon
1	C - D	
2		B - E
3	E - B	
4		A
5		F
6	D - C	

Cevap: C

30.

	Samsun	Trabzon
1	C - D	
2		B - E
3	E - B	
4		A
5		F
6	D - C	

Cevap: B

$$31. \left(2 - \frac{3}{5}\right) \cdot \left(\frac{1}{7} - \frac{1}{8} + \frac{1}{14}\right)$$

$$\frac{7}{5} \cdot \left(\frac{8}{56} - \frac{7}{56} + \frac{4}{56}\right)$$

$$\frac{7}{5} \cdot \frac{5}{56} = \frac{1}{8}$$

Cevap: E

$$32. \frac{2 \cdot 7^6 + 2 \cdot 7^4}{7^4 \cdot 8^2 + 7^2 \cdot 42^2}$$

$$7^4 \cdot 2^6 + 7^2$$

$$42^2 = 7^2 \cdot 6^2$$

$$= 7^2 \cdot 3^2 \cdot 2^2$$

$$\frac{2 \cdot 7^4 \cdot \overbrace{(7^2 + 1)}^{50}}{7^4 \cdot 2^6 + \underbrace{7^2 \cdot 7^2 \cdot 3^2 \cdot 2^2}_{7^4 \cdot 2^2 \cdot 3^2}}$$

$$\frac{2 \cdot 7^4 \cdot 50}{7^4 \cdot 2^2 (2^4 + 3^2)} = \frac{25}{16 + 9} = \frac{25}{25} = 1$$

Cevap: A

$$33. \frac{\sqrt{192} - \sqrt{27}}{\sqrt{300} - \sqrt{108}}$$

$$\sqrt{192} = 8\sqrt{3}$$

$$\sqrt{27} = 3\sqrt{3}$$

$$\sqrt{300} = 10\sqrt{3}$$

$$\sqrt{108} = 6\sqrt{3}$$

$$\frac{8\sqrt{3} - 3\sqrt{3}}{10\sqrt{3} - 6\sqrt{3}} = \frac{5\sqrt{3}}{4\sqrt{3}} = \frac{5}{4}$$

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

34.
$$\begin{array}{r} 146 \\ + 465 \\ \hline 611 \end{array}$$

 $1 + 4 + 6 = \boxed{11}$

Cevap: B

35.
$$\frac{5x+5}{3(5)} + \frac{4x}{5(3)} = \frac{188}{105}$$

$$\frac{25x+25-12x}{15} = \frac{188}{105}$$

$$7 \cdot (13x+25) = 188$$

$$91x+175=188$$

$$91x=13$$

$$x = \frac{1}{7}$$

Cevap: B

36. $a-b=3$ $a-b=4$ $a+b=8$
 $\boxed{6-2}$ $\boxed{6+2}$
 $a=6$ $a \cdot b$
 $b=2$ $6 \cdot 2 = \boxed{12}$

Cevap: C

37. I. $a \cdot b$ ifadesi çift sayı ise a, b ve c sayılarından çift olan sayı kesinlikle bulunur. (Çift sayı ile neyi çarparsak çarpalım çift olur, bu yüzden bulunmaz.)
 II. $a - b$ ifadesi çift sayı ise a, b ve c sayılarından çift olan sayı kesinlikle bulunur.
 III. $a + 2b + 3c$ ifadesi çift sayı ise a, b ve c sayılarından çift olan sayı kesinlikle bulunur.
 $a = \text{çift}$
 $b = \text{çift}$

Cevap: E

38. $2a - 5 > 0$

$$2a > 5$$

$$a > \frac{5}{2} \text{ olmalı}$$

$$4b - 1 > 0$$

$$b - 4 = 4b - 1$$

$$4b > 1$$

$$3b = -3$$

$$b > \frac{1}{4} \leftarrow \text{sağlamaz} \quad b = -1 \text{ olur.}$$

$$|a + 2b| = |a + 2|$$

$$b - 4 = 1 - 4b \text{ olmalı}$$

$$a + 2 = 2a - 5$$

$$5b = 5$$

$$\boxed{a=7} \text{ olur } 7 > \frac{5}{2} \text{ sağladı.} \quad \boxed{b=1}$$

$$a^2 = 49 \quad a^2 + b^2$$

$$b^2 = 1 \quad 49 + 1 = \boxed{50}$$

Cevap: E

39.
$$\frac{3^2 \cdot 2 \cdot 3^{2x} + 3^{2x} \cdot 3^3}{18_3} = \frac{5}{6}$$

$$3^{2x} \cdot 3^2 (2+3) = 15$$

$$3^{2x} \cdot 9 \cdot 5 = 15^3$$

$$3^{2x} = \frac{1}{3} = 3^{-1}$$

$$2x = -1$$

$$x = \frac{-1}{2}$$

Cevap: B

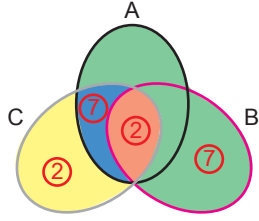
40.
$$\frac{1-x^2+x^2 \cdot xy - x+y}{(1-x) \cdot (1+x)} = \frac{1-\overline{xy-x+y}}{(1-x) \cdot (1+x)}$$

$$\frac{(1-x)+y(1-x)}{(1-x) \cdot (1+x)} = \frac{(1-\overline{x}) \cdot (1+y)}{(1-\overline{x}) \cdot (1+x)} = \frac{(1+y)}{(1+x)}$$

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

41.

$$2 + 7 + 2 + 7 = 18$$

Cevap: E

$$42. \quad a \cdot 4 - 2 \cdot 1 + 2^1 = a \cdot 9 - 3 \cdot 2 + 2^2$$

$$4a = 9a - 2$$

$$-5a = -2$$

$$a = \frac{2}{5}$$

Cevap: B

$$43. \quad 7 + A + B = 9k + 4$$

$$3 + \frac{A+B}{6} = 9k \quad \frac{A+B}{9} = 6$$

- 96'nin 10 ile bölümünden kalan 6'dır.

Cevap: D

$$44. \quad A1A + B1B + C1C + ABC + 324$$

$$101A + 10 + 101B + 10 + 101C + 10$$

$$= 100A + 10B + C + 324$$

$$\begin{array}{ccc} A & + & 91B & + & 100C & = & 294 \\ \downarrow & & \downarrow & & \downarrow & & \\ 3 & & 1 & & 2 & & \end{array}$$

$$A \cdot B \cdot C = 3 \cdot 1 \cdot 2 = 6$$

Cevap: A

45. Kaptaki başlangıçta x tane ceviz olsun. Daha sonra $2y$ kadar ekleyelim.

$$\begin{array}{rcl} x + 2y - y = 134 & + & 4x + y = 134 \\ x + 2y - 6y = 89 & & x - 4y = 89 \\ & & 4x + 4y = 536 \\ + & & x - 4y = 89 \\ \hline & & 5x = 625 \\ & & x = 125 \end{array}$$

Cevap: E

46.

Video	İzleme sayısı	Beğenilme yüzdesi (%)
A	100x	40 40x
B	100y	80 80y
C	480	

$$100x = 80y \quad 40x = 480$$

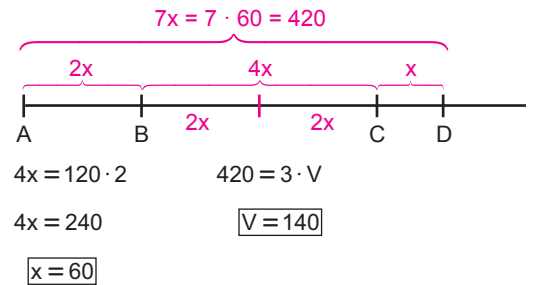
$$5x = 4y \quad x = 12$$

$$5 \cdot 12 = 4y \quad 100y = 100 \cdot 15 = 1500$$

$$y = 15$$

Cevap: C

47.

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

48. Dede

$$x + 41$$

↓

Ali doğunca

80 yaşında

$$80 + 7 = 87$$

$$2x + 41 = 119$$

$$2x = 78$$

$$x = 39$$

Baba

$$x$$

↓

Ali doğunca

39 yaşında

Cevap: D

49. $2x + 7 = 15$

$$2x = 8$$

$$x = 4 \text{ olur.}$$

{4, 3, 6} veya {1, 3, 6} olabilir.

$$12 + 6 = 18$$

$$24 + 3 = 27$$

$$18 + 4 = 22$$

$$7x + 2 = 15$$

tam sayı
olmaz.

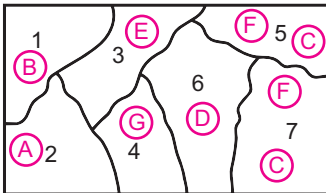
$$14 + x = 15$$

$$x = 1 \text{ olur.}$$

Cevap: B

50.

Cevap: B

51. $\left(\frac{5}{2}\right) = \frac{5 \cdot 4}{2} = 10$ tüm durum

Ahmet – Mert

Ahmet – Polat

Mert – Polat

Polat – Selim

Polat – Tamer

Selim – Tümer

birlikte çalışan
olma durumları → 6

10 – 6 = 4 durumda birlikte çalışmazlar.

$$\frac{4}{10} = \frac{5}{2}$$

Cevap: A

52. A'ya basılınca

$$A \rightarrow 0 / B \rightarrow 2 / C \rightarrow 5 / D \rightarrow 1$$

B'ye basılınca

$$A \rightarrow 1 / B \rightarrow 0 / C \rightarrow 6 / D \rightarrow 1$$

C'ye basılınca

$$A \rightarrow 1 / B \rightarrow 3 / C \rightarrow 0 / D \rightarrow 4$$

Cevap: D

53. B - C - A şeklinde geriden giderek yapalım.

B'ye basılmadan önce

$$A = 8 \quad B = 4 \quad C = 3 \quad D = 1$$

C'ye basılmadan önce

$$A = 5 \quad B = 4 \quad C = 3 \quad D = 1$$

Cevap: B

54. $1 + 2 + 6 = 9$

$$3 + 1 + 9 = 13$$

$$932$$

$$7 + 2 + 3 + 12$$

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

55. Levent $\rightarrow$ abc olsun.

$$1+6+a=9 \quad a=2$$

$$5 + 1 + b = 12 \quad b = 6 \quad \text{abc} \boxed{267} \text{ olur.}$$

$$3 + 4 + c = 14 \quad c = 7$$

Cevap: E

56. Doğrulama kodu K18 olsun.

$$A+7+A=\dots K \quad B+A+C=11 \quad \underline{B+C+1=8}$$

$$2A + 7 = 1K$$

$$A = 4$$

$$\frac{B + C + 1}{7} = 8$$

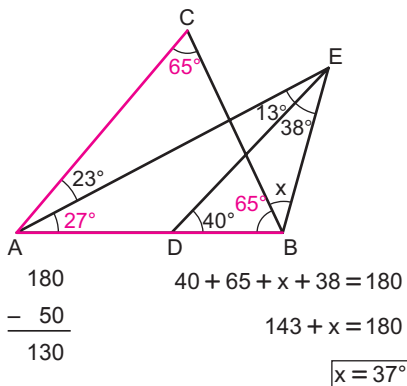
$$8 + 7 = 15$$

$$K = 5$$

Cevap: C

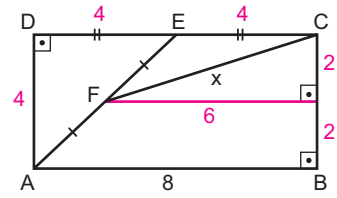

57.

Cevap: C

58.

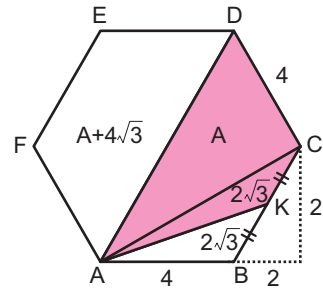
$$x^2 = 2^2 + 6^2$$

$$x^2 = 40$$

$$x = 2\sqrt{10}$$

Cevap: A

59.

$$A(ABC) = 4\sqrt{3} \quad A(ABK) = 2\sqrt{3}$$

$$\text{Düzgün altıgenin alanı} = \frac{3a^2\sqrt{3}}{2}$$

$$\frac{3 \cdot 16\sqrt{3}}{2} = 24\sqrt{3}$$

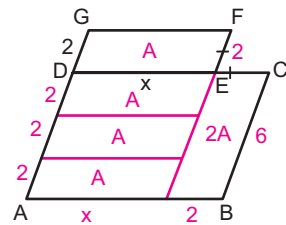
$$2A + 8\sqrt{3} = 24\sqrt{3}$$

$$2A = 16\sqrt{3} \quad A = 8\sqrt{3}$$

$$8\sqrt{3} + 2\sqrt{3} = \boxed{10\sqrt{3}}$$

Cevap: D

60.

$$2 \cdot h = 2A \quad h = A$$

$$x \cdot h = 3A$$

$$x \cdot A = 3A$$

$$x = 3$$

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

1. İlk Türk devletlerinde hükümdar eşi olan Hatun; kurultaya katılır, elçi kabul eder, sefere çıkıldığında vekâlet (naiplik) eder ve kendisine ait sarayı bulunabilirdi. Ancak ikili yapı (doğu-batı teşkilatı) devleti doğu ve batı olmak üzere ikiye bölerek hükümdar ile kardeşinin/yabgunun yönetmesi usulüdür; Hatun'un yönetimdeki konumu veya siyasi etkinliği ile doğrudan bir ilgisi yoktur.

Cevap: E

2. Karesioğulları Beyliği, II. Anadolu Beylikleri Dönemi'nde Marmara ve Ege kıyılarında, Balıkesir ve Çanakkale çevresinde kurulmuş denizci bir Türk beyliğidir. İzmir'de Çaka Beyliği/Aydınoğulları, Kütahya'da Germiyanogulları, Kastamonu'da Candaroğulları, Muğla'da Menteşeoğulları hüküm sürmüştür.

Cevap: A

3. Büyük Selçuklu Devleti Türklerin Oğuz boyu (Kınık kolu) tarafından kurulmuştur. Devletin yıkılış sürecinde ise Sultan Sencer Dönemi'nde devlete küstürülen ve ayaklanan Oğuz boylarının çıkardığı Oğuz İsyanı (1153) en belirleyici faktör olmuştur. Dolayısıyla Oğuzlar hem kuruluşta hem yıkılıştaki etkili olmuştur.

Cevap: B

4. Metinde 14. yüzyılda kurulan devletin ilk kaynaklarının 15. yüzyılda yazıldığı belirtildiği için kaynakların sonraki yüzyılda yazıldığı (I) ve şecere/rivayetlerin farklı kayıtlı olmasından çelişkilerin bulunduğu (II) yargısına ulaşılır. Ancak bilgilerin tamamen efsane olduğu (III) savunulamaz, nitekim tarihsel gerçekliği olan olgulardan bahsedilmektedir.

Cevap: D

5. Osmanlı idari yapısında kadılar doğrudan merkeze (Kazaskere/Padişaha) bağlıdır. Taşradaki askerî ve mülkî amir konumunda olan sancak beyinin emri altında görev yapmazlar. Bu durum yargı bağımsızlığını korumak ve mülkî i amirlerin adaletle müdahale etmesini engellemek için tasarlanmış özel bir mekanizmadır.

Cevap: D

6. Osmanlı toplum yapısı "Yönetenler (Askeri)" ve "Yönetilenler (Reaya)" şeklinde ikiye ayrılır. Veziriazam, Kazasker, Defterdar ve Nişancı Askeri/yöneten sınıfa mensup oldukları için tüm vergilerden muaftırlar. Üretim yapan, tarım ve ticaretle uğraşan ve devlete vergi ödeyen grup ise halk yani Reaya'dır.

Cevap: A

7. A- Kapıkulu süvarileri, B- Yaya ve Müsellim, C-Akıncılar, E- Azab(Azeb) birlikleridir. Tımarlı Sipahiler, devletten maaş (ulufe) almayan, kendilerine tahsis edilen dirlik (tımar) arazilerinde ikamet eden, dirlik gelirleriyle cebelü adlı atlı asker yetiştiren ve taşrada asayiş sağlayan eyalet ordusunun atlı askerleridir. Bu yüzden dirlik bölgesinde oturmak ve sefere katılmak zorundadırlar.

Cevap: D

8. III. Selim Dönemi'nde açılan daimî elçilikler sayesinde Avrupa'da ortaya çıkan fikir akımları ve yaklaşımlar yakından gözlemlenmiş (II) ve Osmanlı hariciyesi diplomasi alanında tecrübe edinmiştir (III). Lale Devri ise III. Selim döneminden çok önce III. Ahmet Dönemi'nde 1718-1730 yaşanmıştır.

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

9. Osmanlı Devleti'nde padişah çocuklarının sünnet düğünleri, geçit törenleri, oyunlar ve şenlikler "Surname" adı verilen eserlerde resimlenirdi. Bu tür saray şenliklerini ve tarihsel kesitleri perspektifsiz olarak görselleştiren el yazması resim sanatına Minyatür denir.

Cevap: C

10. Osmanlı Devleti, Kırım Savaşı (1853-1856) sırasında ilk kez dış borç almıştı. Sonraki yıllarda alınan borçlar ödenemez hale geldi ve devlet 1875 yılında borç faizlerini bile ödeyemeyeceğini (Ramazan Kararnamesi ile) ilan etti. Alacaklı devletlerle yapılan görüşmeler sonucunda, 20 Aralık 1881 tarihinde Hicrî takvime göre Muharrem ayına denk geldiği için Muharrem Kararnamesi adını taşıyan belge yayımlandı. Muharrem Kararnamesi ile Osmanlı Devleti borçlarını yeniden yapılandırmayı kabul etti. Alacaklı ülkelerin temsilcilerinden oluşan Düyûn-ı Umûmiye İdaresi (Genel Borçlar İdaresi) kuruldu. Devletin tütün, tuz, damga pulu, ipek ve balıkçılık gibi önemli gelir kaynakları borçların tahsili için doğrudan bu kuruma devredildi.

Cevap: C

11. 1908 yılında İttihat ve Terakki'nin baskıları ve Manastır'daki Niyazi Bey ve Enver Bey gibi subayların hareketlenmesi sonucu II. Abdülhamid tarafından ilan edilen İkinci Meşrutiyet, dönemin matbuatında ve halk arasında "İlan-ı Hürriyet" (Hürriyetin İlanı) olarak anılmıştır.

Cevap: A

12. I.Dünya Savaşı sırasında Mısır'daki İngiliz Yüksek Komiseri Henry McMahon ile Mekke Emiri Şerif Hüseyin arasında 1915-1916 yıllarında gizli mektuplaşmalar yapılmıştır. Bu mektuplaşmalar sonucunda varılan anlaşmaya göre, Arapların Osmanlı Devleti'ne karşı ayaklanmaları karşılığında savaş sonrasında bağımsız bir Arap devletinin kurulması vaat edilmiştir. Brest-Litovsk Antlaşması, Bolşevik İhtilali sonrası Rusya'nın I. Dünya Savaşı'ndan çekildiği ve Kars, Ardahan, Batum'u (Elviye-i Selâse) Osmanlı'ya geri verdiği resmî antlaşmadır. Diğer antlaşmalar Avrupalı devletlerin 1.Dünya Savaşı sırasında Osmanlı Devleti topraklarını paylaştığı gizli antlaşmalardır.

Cevap: A

13. Mustafa Kemal Paşa, Balkan Savaşları sonrasında 1913 yılında Sofya Ataşemiliterliği görevine atanmıştır. Burada diplomatik temaslarda bulunmuş, Bulgar Parlamentosunu incelemiş, Avrupalı elçilerle görüşerek siyasi-diplomatik tecrübesini artırmıştır.

Cevap: B

14. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın 24. maddesinde "Vilayât-ı Sitte" (Altı Doğu İli: Erzurum, Van, Bitlis, Diyarbakır, Harput/Elazığ, Sivas) olarak geçen bu tabir, müttefiklerin buralarda kargaşa çıkması halinde işgal yetkisini ve bağımsız bir Ermenistan kurma niyetlerini barındıran ifadedir.

Cevap: C

15. Sultanahmet ve Fatih mitinglerinde yaptığı coşkulu konuşmalarla tanınan ve Milli Mücadele Dönemi'ni konu alan ilk romanlardan biri olan "Ateşten Gömlek" (ve Vurun Kahpeye) eserini yazan edebiyatçı/yazar Halide Edip Adivar'dır.

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

16. TBMM hükümeti Dönemi'nde Sovyet Rusya ile ilişkilerin ve desteğin arttığı bir ortamda, Sol/Sosyalist ve Bolşevik fikirlerden etkilenecek kurulan askerî ve siyasi yapılanma Yeşil Ordu Cemiyeti'dir.

Cevap: B

17. 15 Ağustos 1921 tarihi; Kütahya-Eskişehir mağlubiyeti sonrası ordunun Sakarya'nın doğusuna çekildiği (B), Mustafa Kemal'in 5 Ağustos'ta Başkomutan seçildiği (C), Tekâlif-i Milliye Emirleri'nin yayımlanıp topyekün seferberliğin başladığı (A ve D) bir döneme denk gelir. Hakimiyet-i Milliye, Millî Mücadele'nin resmî yayın organı olarak 10 Ocak 1920'de Ankara'da yayımlanmaya başlayan gazetedir.

Cevap: E

18. 5 Ağustos 1921 tarihinde çıkarılan kanunla TBMM'nin yetkilerini devralarak Başkomutan olan Mustafa Kemal Paşa'nın bizzat ordunun başında yönettiği ilk muharebe 23 Ağustos - 13 Eylül 1921 tarihleri arasında yapılan Sakarya Meydan Muharebesi'dir.

Cevap: C

19. Lozan Konferansı'na Sovyet Rusya ve Bulgaristan Karadeniz'e kıyısı olan devletler olarak sadece Boğazlar rejimini ilgilendiren oturumlara katılmış ve antlaşmanın Boğazlar ile ilgili kısmını imzalamışlardır (II ve III). ABD ise konferansa herhangi bir taraf olarak değil, yalnızca "gözlemci" statüsünde katılmıştır.

Cevap: D

20. Bir meclisin "kurucu meclis" olmasının en temel hukuki gereği ve belirtisi yeni bir devlet düzeni kurması ve anayasa yapmasıdır. 20 Ocak 1921 tarihinde kabul edilen Teşkilat-ı Esasiye Kanunu, yeni Türk devletinin ilk anayasasıdır.

Cevap: C

21. İstiklal Mahkemeleri üyeleri doğrudan TBMM milletvekillerinden oluşan özel yetkili mahkemelerdir. Meclis, rejime yönelik tehditleri bastırmak amacıyla (örneğin 1925 Şeyh Sait İsyanı ve 1926 İzmir Suikastı davalarında) bu mahkemeleri kurarak yargı yetkisini istisnai olarak bizzat milletvekilleri eliyle kullanmıştır.

Cevap: B

22. Dinî veya yabancı teşekküllere ait kıyafetlerin sivil hayatta taşınmasının yasaklanması; kimseye kıyafet üzerinden ayrıcalık verilmemesini sağlar (I), toplumda eşitliği pekiştirdiği için halkçılık ilkesiyle örtüşür (II) ve bir devletin kendi toprakları üzerinde tek karar verici olması ve başka hiçbir devletin ya da yabancı gücün sembolik de olsa nüfuzuna (etkisine) izin vermemesi açısından önemlidir. Kendi sınırları içerisinde kimin hangi siyasi veya askerî simgeyi taşıyacağına sadece o ülkenin meclisi karar verir (III).

Cevap: E

23. Toplumda sınıf mücadelesini reddeden, kimseye ayrıcalık tanımayan, tüm vatandaşları kanun önünde eşit ve "sınıfsız, imtiyazsız, kaynaşmış bir kitle" olarak gören ilke halkçılık ilkesidir.

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

24. 1930'lu yıllarda İtalya'da faşist lider Benito Mussolini'nin izlediği "Bizim Deniz" (Mare Nostrum) politikası, Doğu Akdeniz, Kuzey Afrika ve Orta Doğu için ciddi bir tehdit oluşturmaya başladı. Özellikle İtalya'nın 1935 yılında Habeşistan'ı (Etiyopya) işgal etmesi ve Orta Doğu'ya doğru yayılmacı bir siyaset izlemesi, bölge ülkelerini derin bir endişeye sevk etti. Bu tehdit karşısında sınırlarını ve bölgesel barışı güvence altına almak isteyen ülkeler, Türkiye'nin öncülüğünde 8 Temmuz 1937 tarihinde Tahran'da Sadabat Paketi'nı imzaladılar.

Cevap: C

25. 1929 yılında ABD merkezli patlak veren ve tüm dünyayı sarsan Büyük Buhran (1929 Ekonomik Krizi-Kara Perşembe), dış ticareti tıkanma noktasına getirmiştir. Türkiye bu kriz üzerine serbest piyasa modelini bırakarak korumacı, ithal ikameci (yurt dışından satın alınan (ithal edilen) tüketim mallarını yurt içinde üreterek ithalatı kısıtlama yolu) ve devletçi planlı sanayileşme modeline (I. Beş Yıllık Sanayi Planı) geçiş yapmıştır. Dışarıya döviz çıkışını önlemek ve ham maddede dışa bağımlı kalmamak için şeker, dokuma/tekstil, cam ve demir-çelik gibi iç kaynaklara dayalı fabrikalar açılmıştır.

Cevap: E

26. Türkiye Cumhuriyeti, TBMM kararıyla Birleşmiş Milletler gücü bünyesinde savaşa katılmak üzere 1950 yılında Kore Savaşı'na asker göndermiştir. Bu hamle Türkiye'nin yurt dışına gönderdiği ilk askerî birlikler ve 1952 yılında NATO'ya kabul edilmemizde kritik rol oynamıştır.

Cevap: C

27. EOKA (Ethniki Organosis Kiprion Agoniston - Kıbrıslı Savaşçıların Millî Örgütü) Kıbrıs'ı Yunanistan'a bağlamayı (Enosis) amaçlayan Rum terör örgütüdür. 1950'li yıllarda adada başlattıkları şiddet eylemleri ve katliamlar doğrudan Türk nüfusunu hedef almıştır. Rumların bu saldırılarına ve Enosis emellerine karşı Kıbrıs Türklerinin can ve mal güvenliğini korumak, direnişi örgütlemek amacıyla 1958 yılında Türkiye'nin de desteğiyle Türk Mukavemet Teşkilatı (TMT) kurulmuştur. TMT, adadaki Türk varlığını korumada hayati bir rol üstlenmiştir.

Cevap: A

28. Süphan Dağı volkanik faaliyetle oluşmuş bir zirvedir (I. grup); Karçal Dağı buzul şekilleri barındıran sarp bir dağdır (II. grup); Boz Dağlar ise Ege'de bir horst (kırık) yapısıdır (III. grup). Bu dağlar, dağcılık gruplarının araştırma amaçlarına birebir uygun olan doğru örneklerdir. Diğer seçeneklerdeki dağlar bu jeolojik sınıflandırmalarla her zaman örtüşmez.

Cevap: E

29. Van Gölü'nün kuzeydoğusu (II numara), Türkiye'nin en genç volkanik alanlarından biri olup Nemrut, Süphan ve Tendürek gibi volkanik konilere ev sahipliği yapar. Bu alanda lav akıntıları ve cüruf konileri yer şekillerini belirleyen ana unsurdur. I ve III numaralı alanlar (Trakya ve Tuz Gölü kuzeyi) daha çok sedimenter veya eski yapılı arazilerdir.

Cevap: B

30. Vertisol topraklar, killi ve kireçli depolar üzerinde oluşan, kurak mevsimde çatlayıp içine toprak alan ve nemlenince bu toprağı yüzeye iten (dönen toprak/kepir) bir türdür. Muş Ovası ve Ergene Havzası bu verimli ancak işlenmesi zor toprakların Türkiye'deki ana yayılım alanlarıdır. Diğer seçeneklerdeki topraklar farklı iklim ve malzeme şartlarında oluşur.

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

31. Haymana Platosu, Ankara'nın güney ve güneybatısında, Tuz Gölü'nün kuzeybatısında yer alır. Haritada ise I numaralı alan, Haymana Platosu'nun olması gereken konumdan daha doğuda gösterildiği için bu eşleştirme yanlıştır. Buna karşılık II-Uzunyayla, III-Obruk, IV-Cihanbeyli ve V-Teke platolarının konumları haritadaki yerleriyle uyumludur. Bu nedenle yanlış gösterilen plato I-Haymana olacaktır.

Cevap: A

32. Sarıçam ağacı, genellikle düşük sıcaklıklara ve sert kışlara dayanıklı olduğu için Kuzey Anadolu Dağları'nın yüksek kesimlerinde ve Doğu Anadolu'da yetişir. Akdeniz kıyı kuşağı ve Toroslar ise daha çok sıcaklık isteyen Kızılçam, Sedir, Gökmar ve Ardıç ormanlarına ev sahipliği yapar. Sarıçam bir "soğuk-nemli" bölge ağacıdır.

Cevap: C

33. Haritadaki III numaralı Kuzeydoğu Anadolu (Erzurum-Ardahan çevresi), sert karasal iklimin yaz yağışları sayesinde yazın kurumayan gür çayır ve mevalara sahip olan tek bölgemizdir. Bu durum bölgeyi büyükbaş hayvancılık için ideal yapar.

Cevap: C

34. Yeşilirmak Nehri, Çarşamba Ovası'nı oluşturarak Samsun'un doğusundan denize dökülür; Sinop-Ordu arasında seyahat eden biri bu nehrin ağzını net bir şekilde görür. Çoruh daha doğuda, Sakarya ve Filyos ise daha batıda kalır. Bartın Çayı da Batı Karadeniz havzasındadır.

Cevap: D

35. Grafik verileri (Adana, Antalya, Eskişehir, Edirne) incelendiğinde, 2007'den 2023'e gelindiğinde tüm bu illerdeki sütünların (nüfus yoğunluğu) yükseldiği görülmektedir. Diğer seçeneklerdeki göç veya sanayi etkisi yorumları sadece grafiğe bakılarak kesin olarak söylenemez.

Cevap: A

36. Giresun, nüfus ve idari yapı kriterleri açısından henüz büyükşehir statüsüne sahip olmayan bir ilimizdir. Kocaeli, Samsun, Erzurum ve Gaziantep ise uzun yıllardır büyükşehir belediyesi yönetimine sahip olan gelişmiş merkezlerdir. Türkiye'de 30 adet büyükşehir bulunmaktadır ve Giresun bunlardan biri değildir.

Cevap: D

37. Doğu Karadeniz Dağları (Rize-Artvin-Trabzon), bol yağış ve orman nedeniyle ahşap evlerin yaygın olduğu, yer şekilleri nedeniyle yerleşmenin dağınık olduğu ve yaylacılığın temel geçim kaynağı olduğu alanlardır. Ergene Ovası veya Cihanbeyli gibi düz yerlerde kerpiç ve taş evler görülür. Buralarda toplu yerleşme hakimdir.

Cevap: C

38. İzmir; deniz limanı (deniz yolu), Adnan Menderes Havalimanı (hava yolu), gelişmiş demir yolu şebekesi ve otoyollarıyla dört ulaşım türünün de merkezi olan bir kenttir. Ankara'nın denizi yoktur, Antalya, Rize ve Trabzon'un demir yolu bağlantısı yoktur. İzmir bu açıdan tam bir ulaşım kavşağıdır.

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

39. Türkiye'nin Ekvator'un kuzeyinde (Kuzey Yarımküre) ve Greenwich'in doğusunda (Doğu Boyamları) olması tamamen "mutlak (matematik) konum" bilgisidir. Yer altı kaynakları, delta ovaları, yağış miktarı ve petrol boru hatları ise Türkiye'nin "göreceli (özel) konumu" ile açıklanan fiziki ve beşerî özelliklerdir. Mutlak konum koordinatlarla ilgilidir.

Cevap: A

40. Türkiye'nin yüksek ve engebeli yapısı, nehirlerin dar vadi ve barajlarla enerji üretimine imkan tanır (I doğru) ve yağış miktarı üretimi doğrudan belirler (III doğru). Ancak hidroelektrik santralleri Türkiye'nin toplam elektrik ihtiyacının tamamını (günümüzde yaklaşık %20-30 arasındadır) karşılayamaz; doğal gaz ve kömür gibi kaynaklara da ihtiyaç vardır. Bu yüzden I ve III doğrudur.

Cevap: E

41. Dağlık arazilerde kıl keçisi yetiştiriciliği yaygındır (II doğru) ve büyük kentlere yakın alanlarda tüketici nüfusu beslemek için ticari kümes hayvancılığı (III doğru) gelişmiştir. Türkiye'de küçükbaş hayvan sayısı (koyun-keçi) toplamda her zaman büyükbaş hayvan (sığır) sayısından daha fazladır; I numaralı bilgi yanlıştır.

Cevap: E

42. Muğla-Fethiye çevresi, dünya çapında ünlü yüksek tenörlü krom yataklarına sahiptir ancak burası önemli bir demir cevheri sahası değildir. Divriği (Sivas), Hekimhan (Malatya), Yahyalı (Kayseri) ve Feke (Adana) Türkiye'nin önemli demir madeni rezerv alanlarıdır. Demir-çelik sanayisi bu bölgelerden beslenir.

Cevap: D

43. Aydın-incir, Malatya-kayısı, Rize-çay ve Mersin-muz üretimi bu illerle özdeşleşmiş ve Türkiye toplam üretiminin çok büyük bir kısmını tek başına karşılayan ürünlerdir. Bolu'da fındık üretimi olsa da, fındığın ana merkezi ve Türkiye payında en fazla olduğu iller Ordu ve Giresun'dur.

Cevap: B

44. Aydın (Germencik) ve Çanakkale (Tuzla), Türkiye'de elektrik üretimi yapan aktif jeotermal enerji santrallerine (JES) sahip olan iki önemli ilimizdir. Diyarbakır ve Erzincan'da bu düzeyde elektrik üreten jeotermal tesisler bulunmamaktadır. Jeotermal enerji daha çok Batı Anadolu'daki aktif fay hatları üzerinde yoğunlaşmıştır.

Cevap: C

45. Diyarbakır-Karacadağ, diğer merkezlere göre daha düşük yükseltiye sahiptir ve Güneydoğu Anadolu'nun sıcak yazlarından daha erken etkilenir; bu durum karın yerde kalma süresini kısaltarak kayak sezonunun çok kısa sürmesine neden olur. Palandöken, Uludağ ve Erciyes gibi dağlar yüksek rakımları ve iklim şartları sayesinde aylar süren bir sezon sunarlar. Karacadağ daha yerel ve kısa süreli bir merkezdir.

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

46. 1982 Anayasası'nın 98. maddesine göre; milletvekilleri tarafından Cumhurbaşkanı yardımcıları veya bakanlara yöneltilen yazılı soruların en geç 15 gün içinde cevaplanması gerekir.

Cevap: B

47. Anayasa'nın 79. maddesi uyarınca seçimler, Yüksek Seçim Kurulu (YSK) ve seçim kurulları vasıtasıyla yargı organlarının genel yönetim ve denetimi altında gerçekleştirilir.

Cevap: C

48. 1789 Fransız İnsan ve Yurttaş Hakları Beyanname-si'nde "başkasına zarar vermeyen her şeyi yapabil-mek" olarak tanımlanan, her türlü dış baskı ve zor-lamadan uzak durabilme yetisi hürriyettir (özgürlük).

Cevap: A

49. İdari işlemin beş temel unsuru; yetki, şekil, sebep, konu ve maksattır (amaç). Rıza, özel hukuk sözleşmelerinde aranan bir unsur olup idarenin tek taraflı irade beyanı ile tesis edilen idari işlemlerde yer almaz.

Cevap: E

50. 5393 sayılı Belediye Kanunu'na göre belde sakinle-rinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşı-lamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler ta-rafından seçilerek oluşturulan idari ve mali özerkliğe sahip kamu tüzel kişisi belediyedir.

Cevap: C

51. İdarenin kamu gücünü kullanarak tek taraflı irade açıklamasıyla tesis ettiği, kesin ve yürütülmesi zo-runlu hukuki tasarruflar idari işlem olarak adlandırılır.

Cevap: B

52. Türk hukukunda geçerli olan normlar hiyerarşisinin en üst piramidinde Anayasa yer alır; alt basamaklar-daki kanun, yönetmelik, tebliğ ve genelgeler Anaya-sa'ya aykırı olamaz.

Cevap: E

53. Anayasa'nın 37. maddesinde yer alan kanuni (ta-bii) hâkim güvencesi; kişinin suç işlemekten önce kanunen kurulmuş ve yetkilendirilmiş mahkemede yargılanma hakkını ifade eder.

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

54. Adli ve idari yargı mercileri arasında ortaya çıkan görev ve hüküm uyumsuzluklarını kesin olarak karara bağlamakla görevli yüksek mahkeme Uyuşmazlık Mahkemesi'dir.

Cevap: A

55. Kudüs üç ilâhî dinde de önemli bir yere sahip olan ve Müslümanların ilk kiblesidir.

Cevap: B

56. Yusuf Dikeç'in ve Şevval İlayda Tarhan'ın olimpiyat oyunlarında madalya kazandığı spor dalı atıcılıktır.

Cevap: D

57. Eskiden Karagöz oynatanlara şebbaz, hayalbaz, hayâlî gibi isimler verilmiştir.

Cevap: E

58. Bahsedilen kişi Cumhuriyet dönemi Türk şiirinin en büyük temsilcilerinden biri olan Yahya Kemal Beyatlı'dır.

Cevap: C

59. Astronom, matematikçi ve kelâm âlimi olan Ali Kuşçu 1403'te Semerkand'da Timur İmparatorluğu topraklarında doğmuştur.

Cevap: E

60.

Emperyalizm	Bir devletin veya ulusun başka devlet veya uluslar üzerinde kendi çıkarları doğrultusunda etkiye bulunmaya çalışması.
Sosyalizm	Sosyal ve ekonomik toplumsal refahın, katılımcı bir demokrasiyle gerçekleşeceğini ve işçi sınıfının yönetime katılmalarını savunan.
Rasyonalizm	Bilginin doğruluğunun deneyimde değil, düşüncede temellendirilebileceğini öne süren felsefi görüş.
Merkantilizm	Bir ekonominin ihracatını en üste çıkarmak ve ithalatını en aza indirmek için tasarlanmış bir ekonomi politikası.
Pozitivizm	Doğru bilginin sadece bilimsel bilgi olduğu ve bu bilginin kendisinin deneysel olmadığını savunan düşünce akımı.

Cevap: A